

Narkotikaprisutvecklingen i Sverige 1988–2004

Ulf Guttormsson

Centralförbundet för alkohol- och narkotikaupplysning

Rapport nr 85

Stockholm 2005

Innehåll

Narkotikaprisutvecklingen	7
Inledning och bakgrund	7
Metod.....	8
Utvecklingen i Sverige 1988–2004	9
Avslutande kommentarer.....	14
Referenser	15
Tabellbilaga.....	16

Tabellförteckning

1. Amfetaminprisutvecklingen i ursprungliga priser, KPI-justerade priser samt antalet inkomna enkäter och antalet amfetaminprissvar. Gatupriser inrapporterade av Sveriges länspolismyndigheter – kronor per gram. 1988–2004.	16
2. Amfetaminprisutvecklingen i KPI-justerade medianpriser samt antalet inkomna enkäter och amfetaminprissvar inrapporterade av polisen i storstadslänen. Gatupriser – kronor per gram. 1988–2004.	17
3. Haschprisutvecklingen i ursprungliga priser, KPI-justerade priser samt antalet inkomna enkäter och antalet haschprissvar. Gatupriser inrapporterade av Sveriges länspolismyndigheter – kronor per gram. 1988–2004.	17
4. Haschprisutvecklingen i KPI-justerade medianpriser samt antalet inkomna enkäter och haschprissvar inrapporterade av polisen i storstadslänen. Gatupriser – kronor per gram. 1988–2004.	18
5. Marijuanaprisutvecklingen i ursprungliga priser, KPI-justerade priser samt antalet inkomna enkäter och antalet marijuanaprisssvar. Gatupriser inrapporterade av Sveriges länspolismyndigheter – kronor per gram. 1988–2004.	18
6. Kokainprisutvecklingen i ursprungliga priser, KPI-justerade priser samt antalet inkomna enkäter och antalet kokainprissvar. Gatupriser inrapporterade av Sveriges länspolismyndigheter – kronor per gram. 1988–2004.	19
7. Prisutvecklingen för vitt heroin i ursprungliga priser, KPI-justerade priser samt antalet inkomna enkäter och antalet prissvar för vitt heroin. Gatupriser inrapporterade av Sveriges länspolismyndigheter – kronor per gram. 1993–2004.	19
8. Prisutvecklingen för brunt heroin i ursprungliga priser, KPI-justerade priser samt antalet inkomna enkäter och antalet prissvar för brunt heroin. Gatupriser inrapporterade av Sveriges länspolismyndigheter – kronor per gram. 1988–2004.	20
9. Prisutvecklingen för ecstasy, LSD, GHB och kat i ursprungliga priser, KPI-justerade priser samt antalet inkomna enkäter och antalet prissvar för respektive drog. Gatupriser inrapporterade av Sveriges länspolismyndigheter. 2000–2004.	21

10. Cannabisbeslag av tull och polis i kilo (rullande treårsmedelvärden), antalet cannabisbeslag, haschmedianpriser (gatupriser – kronor per gram) samt indexeringar av beslag och priser. Index 1988 = 100. 1988–2004.	22
11. Amfetaminbeslag av tull och polis i kilo (rullande treårsmedelvärden), antalet amfetaminbeslag, amfetaminmedianpriser (gatupriser – kronor per gram) samt indexeringar av beslag och priser. Index 1988 = 100. 1988–2004.	22
12. Kokainbeslag av tull och polis i kilo (rullande treårsmedelvärden), antalet kokainbeslag, kokainmedianpriser (gatupriser – kronor per gram) samt indexeringar av beslag och priser. Index 1988 = 100. 1988–2004.	23
13. Heroinbeslag av tull och polis i kilo (rullande treårsmedelvärden), antalet heroinbeslag, medianpriser brunt heroin (gatupriser – kronor per gram) samt indexeringar av beslag och priser. Index 1988 = 100. 1988–2004.	23
14. Gatuprisutvecklingen för kokain samt för brunt heroin i Sverige respektive heroin i Västeuropa. KPI-justerade medianvärden i Sverige. Index 1988 = 100. 1988–2004.....	24

Diagramförteckning

1. Amfetaminpris i kronor per gram. Ursprungliga priser och KPI-justerade priser. 1988–2004.....	9
2. KPI-justerade amfetaminpriser i kronor per gram samt tullens och polisens amfetaminbeslag i antal och mängder. 1988–2004. Index 1988 = 100.	10
3. KPI-justerad och indexerad prisutveckling för hasch, amfetamin, kokain och brunt heroin. 1988–2004. Index 1988 = 100.....	11
4. KPI-justerad och indexerad prisutveckling för ecstasy, kat LSD och GHB. 2000–2004. Index 2000 = 100.	12
5. KPI-justerad och indexerad prisutveckling för kokain och heroin i Sverige samt Västeuropa. 1988–2004. Index 1988 = 100.....	13

Narkotikaprisutvecklingen

Rapporten behandlar narkotikaprisutvecklingen 1988–2004 och bygger delvis på en artikel som publicerats i CANs tidskrift *Alkohol&Narkotika* #2/3 från 2004 där Daniel Svensson var medförfattare. Den bygger även till stora delar på ”Narkotikaprisutvecklingen i Sverige 1988–2003”, utgiven i CANs rapportserie (Guttormsson 2004), och inte minst på tabellbilagan från denna rapport som inkluderats här och uppdaterats med de senaste siffrorna.

Inledning och bakgrund

Ett förhållande som antas spegla förändringar i narkotikatillgången är prisutvecklingen på gatunivån, det vill säga i missbrukarledet. Enligt vedertagen ekonomisk teori är tillgången på en vara en viktig faktor när det gäller prisutvecklingen, efterfrågan är en annan. Narkotikamarknaden delar många grundläggande egenskaper med andra marknader. Den har också vissa egenheter, varav den mest tydliga är att prisnivån – i förhållande till produktionskostnaderna – är väsentligt högre än vad som normalt är vanligt för varor på en legal marknad. Exempelvis är ett gram heroin tio gånger så dyrt som ett gram guld. Förklaringen ligger mycket i de extrakostnader som är förknippade med en illegal marknad; att inte kunna göra reklam, att inte kunna upprätta affärskontrakt, risker och kostnader förknippade med att hålla sig undan från lagens företrädare etc (Caulkins J och Reuter 1998 samt Kleiman 1992).

Det är mot bakgrunden av priset som utbudsindikator man ska se det internationella intresse som finns att studera utvecklingen av narkotikapriserna i olika länder. EU:s narkotikabyrå (ECNN) samlar till exempel in prisstatistik från medlemsländerna, liksom Interpol. Vissa prisuppgifter publiceras även av FN:s narkotikaorgan UNODC. I dagsläget är det emellertid svårt att jämföra uppgifter mellan länder eftersom datainsamlingsrutinerna många gånger är olika. Inom ett enskilt land kan dock utvecklingen studeras, givet att man använt likartade rutiner över tid. Prisutvecklingen anses intressant i sig, men vinner i styrka om man har kompletterande information om exempelvis beslagsutvecklingen.

Polis och tull kan utöver detta ha goda skäl att göra sig en bild av prisutvecklingen. Uppgifterna kan användas för att utvärdera myndigheternas insatser. Ett sjunkande pris på gatunivån kan indikera att tillgången på narkotika ökar och vice versa. Att endast använda sig av kriminalstatistiken som ett mått på

effekter av genomförda insatser kan emellertid bli missvisande. Narkotikabrottslighet är ett klassiskt spaningsbrott och kriminalstatistiken kan säga mer om polisens eller tullens insatser än om tillgången på narkotika i samhället.

En politisk målsättning är att minska tillgången på narkotika. Det bygger på antagandet att om narkotika blir svårare att få tag på så minskar också missbruket. Man kan samtidigt tänka sig ytterligare konsekvenser. Om tillgången minskar ökar priserna. De som är beroende av narkotika behöver då få ihop större belopp för att finansiera sitt missbruk (såvida inte konsumtionen minskar). Det är inte osannolikt att detta skulle kunna få konsekvenser för tillgreppsbrottslighet och prostitution. Prisförändringar kan således också vara intressanta att beakta utifrån ett perspektiv om konsekvenser för konsumenterna – och i förlängningen för samhället – och inte enbart som marknadsutvecklingsindikator. Samtidigt har det i en norsk studie (Bretteville-Jensen 2002) konstaterats att inte ens konsumenter av en så pass beroendeframkallande drog som heroin är okänsliga för prisförändringar (liksom inkomstförändringar).

Metod

För att få snabbare uppfattning om förändringar i den lokala missbrukssituationen än vad officiell statistik kunde ge startade CAN 1985 ett regionalt rapporteringssystem (CRD) med ett antal rapportörer från olika professioner som kommer i kontakt med narkotikamissbruk (Andersson, Olsson och Olsson 1987). Från 1988 och framåt finns bearbetningsbara data om narkotikapriser tillgängliga från dessa rapporteringar. Den yrkesgrupp som genom åren befunnits vara bäst på att ange prisuppgifter är polisen, varför endast deras siffror används i denna rapport. År 2000 utökades rapporteringssystemet både sett till antal rapportörer och antal omfrågade narkotikasorter. Att rapportörsbasen utökades försämrade inte jämförbarheten över tid utan ledde enbart till utökade möjligheter att göra regionala analyser (Guttormsson 2004).

Sedan hösten 2000 baseras de nationella prisuppgifterna på inrapporteringarna från de totalt 21 kontaktpersonerna som representerar Sveriges samtliga länspolismyndigheter. Tidigare användes istället svaren från samtliga poliser som ingick i systemet, vilka svarade för ca 20 kommuner, och ingen länspolismyndighet var då representerad. När regionala redovisningar görs kompletteras svaren med poliser som rapporterar för sina polisdistrikt och sedan 2000 ingår polisdistrikt från totalt 27 kommuner. Exakt vilka dessa är framgår av den senaste avrapporteringen från CRD-systemet och i den redovisas svaren från hösten 2004 (Byqvist 2005).

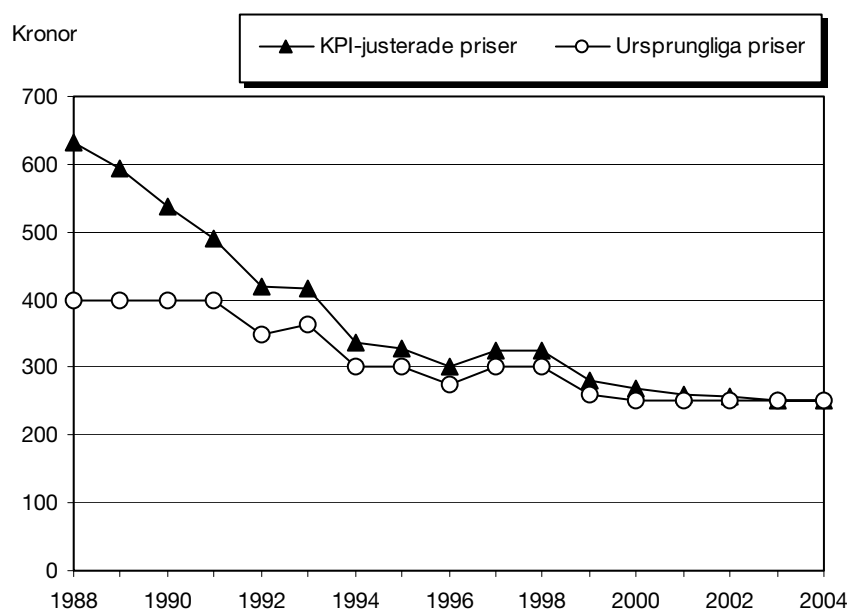

Kontaktpersonerna anger ”gatupris” utifrån normalmängden vid överlåtelser, omräknat i kronor per gram (eller annan aktuell enhet). Då narkotika kan köpas i större kvantiteter även på missbrukarnivå, samtidigt som mängdrabatter förekommer, så är de priser som redovisas i det följande maximipriser. Det förekommer vissa variationer i prisuppgifterna och det har befunnits att medianvärdena bäst beskriver utvecklingen.

Utvecklingen i Sverige 1988–2004

Amfetamin är enligt rapportörerna tillsammans med hasch den allra vanligaste narkotikasorten i Sverige och får här tjäna som exempel på hur utvecklingen kan se ut. I diagram 1 redovisas de priser som ursprungligen rapporterats in. I början av perioden ligger priserna runt 400 kronor grammet och under 2000-talet har de sjunkit till ca 250 kronor (tabell 1).

Eftersom uppgifterna spänner över 17 år får inflationen stor betydelse. För att få en mer rättvisande bild av trenderna presenteras också realprisjusterade siffror enligt SCBs konsumentprisindex (KPI) så att priserna redovisas i 2004 års penningvärde. De justerade priserna visar onekligen på en brantare nedgång än ”råpriserna”. Jämfört med startåret betalar man 2004 bara 40% för ett gram amfetamin, mer än halvering av priset alltså.

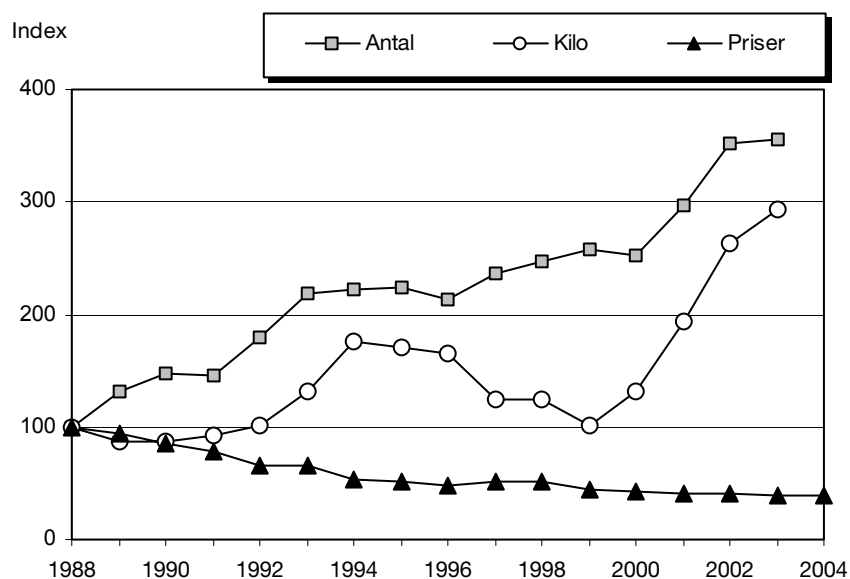

Diagram 1. Amfetaminpris i kronor per gram. Ursprungliga priser och KPI-justerade priser. 1988–2004.

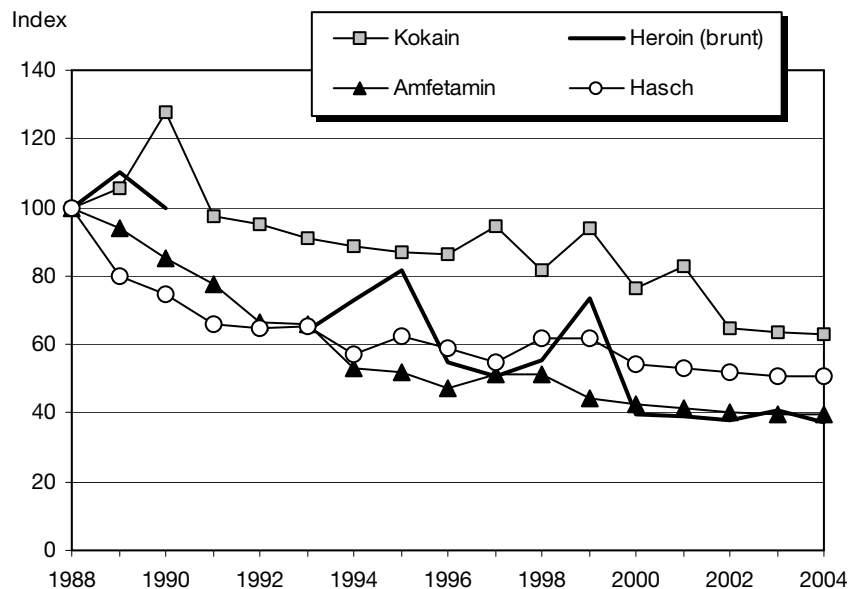
Som synes var det ingen skillnad i inrapporterat pris mellan 2003 och 2004, och detta gäller de flesta omfrågade narkotikasorterna förutom kat och brunt heroin där vissa nedgångar noterats sista året (tabellerna 3 och 5–9). Eftersom konsumentprisindexet knappast förändrats alls under 2004 så innebär inte heller denna justering någon ändring av utvecklingen för de allra senaste åren.

Prisfallet kan tolkas som att amfetamintillgången ökat. Att prisuppgifter kombinerat med beslagsuppgifter är en god marknadsindikator har fastslagits bland annat av FN:s narkotikaorgan (ODCCP 2000). I diagram 2 jämförs därför indexerade värden av å ena sidan prisutvecklingen (KPI-justerad) med utvecklingen av tullens och polisens amfetaminbeslag (se tabellerna 10–13).

Ofta hävdas att antalet beslag är en bättre indikator på utvecklingen än mängden beslagtagna narkotika (se t ex ECNN 2003). I Sverige har skärpningar av narkotikastrafflagen gjorts som främst haft betydelse för konsumtion och mindre innehav. År 1988 kriminaliserades själva konsumtionen och 1993 skärptes påföljden för detta brott vilket ger polisen rättighet att ta blod- och urinprov vid misstanke om eget bruk. Dessa förändringar kan leda till öknningar i antalet ingripanden och beslag, utan att de beslagtagna mängderna ökar märkbart. För att få en så säker bild som möjligt av beslagsutvecklingen jämförs i diagrammet både antal beslag och beslagtagna kilon.

Diagram 2. KPI-justerade amfetaminpriser i kronor per gram samt tullens och polisens amfetaminbeslag i antal och mängder. 1988–2004. Index 1988 = 100.

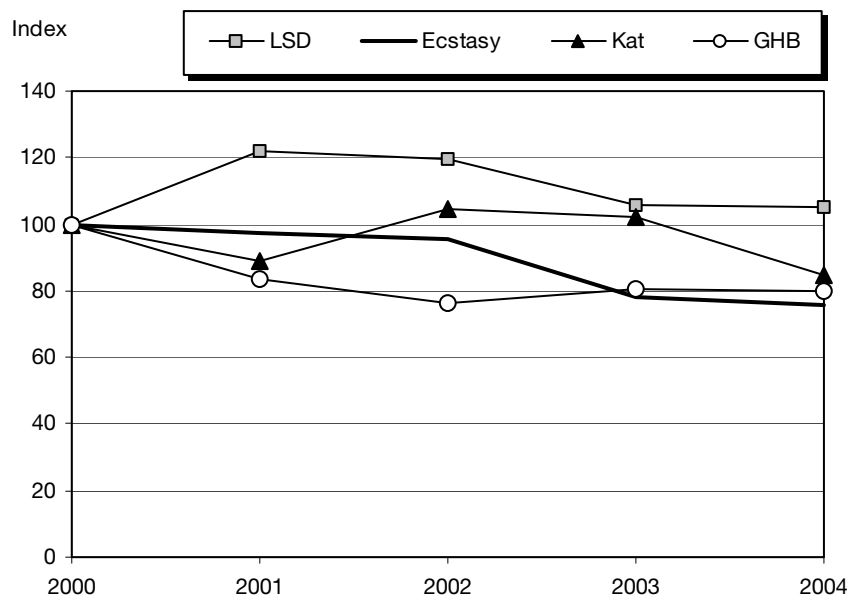

Diagram 3. KPI-justerad och indexerad prisutveckling för hasch, amfetamin, kokain och brunt heroin. 1988–2004. Index 1988 = 100.

Den sammantagna bilden är att tillgängligheten av amfetamin har ökat under perioden. Sett till såväl antal som mängder har beslagen tredubblats sedan slutet av 1980-talet (för mängderna presenteras rullande treårsmedelvärden då dessa kan variera kraftigt och från ett år till ett annat).

Utifrån befintliga data är trenderna från 1988 möjliga att beskriva för ytterligare tre narkotikasorter: hasch, kokain och brunt heroin. Utvecklingen för dessa sorter är snarlik den för amfetamin – mellan 1988 och 2004 ligger prisfallen på omkring 40–60 procent (diagram 3). År 2004 kostade ett gram hasch 80 kronor. Kokain och brunt heroin kostade 800 respektive 1 000 kronor grammet.

Sedan år 2000 finns prisuppgifter om ytterligare fyra narkotikasorter (tabell 9). Som framgår av den KPI-justerade och indexerade utvecklingen i diagram 4 tycks priserna ha sjunkit med ca 20% mellan 2000 och 2004, med undantag för LSD, som uppgavs kosta runt 90 kronor per dos såväl år 2000 som 2004. Ecstasy sades kosta runt 120 kronor per tablett 2004 och en kapsyl (2 cl) GHB 30 kronor. Kat kostade samma år 250 kronor, en minskning med ca 50 kronor mot åren innan.

Diagram 4. KPI-justerad och indexerad prisutveckling för ecstasy, kat LSD och GHB. 2000–2004. Index 2000 = 100.

Prisuppgifter ska endast rapporteras om aktuellt preparat förekommer i regionen man rapporterar för, och självfallet endast om man har någorlunda tillförlitliga uppgifter. Om man med utgångspunkt från antalet rapporterade priser för var och en av narkotikasorterna försöker göra sig en bild av preparatens vanlighet eller utbredning i Sverige under 2000-talet indikerar underlaget att de allra mest spridda narkotikasorterna är hasch, amfetamin och ecstasy. Därefter kommer marijuana, kokain och brunt heroin. Mindre vanligt är LSD, GHB och vitt heroin och allra minst utbredd är kat (jämför tabellerna 1, 3, 5 och 6–9).

Regionala skillnader

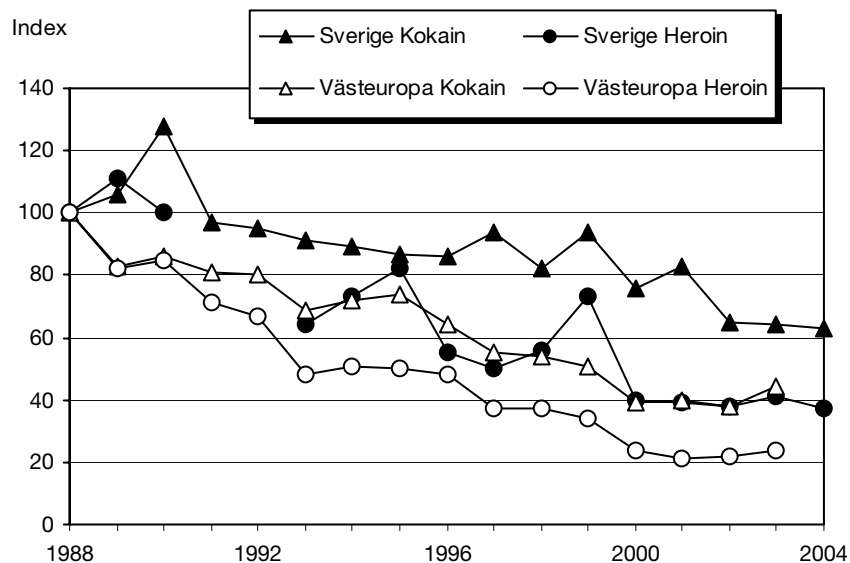
Det framgår av inrapporteringarna att narkotika i regel är något billigare i storstads-län än i övriga län. Skillnaderna blir lite större sett till en nord-sydlig axel. Allra lägst är priserna generellt i de sydligaste länen, i synnerhet i Skåne, medan priserna ofta är något högre i mellansvenska län och allra högst i nordligare belägna län. Detta är inte särskilt uppseendeväckande utan förefaller rimligt med hänsyn till smugglingsvägar och befolkningstäthet; transporter kostar och konsumenterna behöver vara tillräckligt många för att mer fungerande marknader ska uppstå.

Europeiskt perspektiv

Givetvis är den internationella, och kanske i synnerhet den europeiska prisutvecklingen, i högsta grad relevant för hur det ser ut i Sverige. De allra flesta narkotikapreparaten på den svenska marknaden tillverkas trots allt i utlandet och smugglas in i Sverige och den internationella prisbilden torde ha betydelse för den svenska marknaden.

FN har insamlat och publicerat populationsvägda samt inflationsjusterade pristrender gällande heroin och kokain för 19 västeuropeiska länder för perioden 1988–2003 (UNODC 2003 och 2004). Det framgår tydligt att priserna sjunkit kraftigt i Västeuropa som helhet under perioden (tabell 14).

Av den indexerade utvecklingen i diagram 5 att döma har prisfallen i Västeuropa rent av varit kraftigare än de i Sverige. Jämförelsen ger vidare ett stöd för att det noterade svenska prisfallet är en realitet. De västeuropeiska priserna ligger dessutom under de svenska och ger därmed upphov till farhågor om att det finns ekonomiskt utrymme för ytterligare sänkta narkotikapriser i Sverige. För heroin var skillnaden 2003 runt 500 kronor grammet och för kokain 200 kronor. Samtidigt kan man konstatera att prisfallet i Europa hejdats under 2000-talet och att en liten uppgång dessutom kan skönjas.

Diagram 5. KPI-justerad och indexerad prisutveckling för kokain och heroin i Sverige samt Västeuropa. 1988–2004. Index 1988 = 100.

Jämför man prisuppgifterna för Sverige som insamlats av FN med dem som samlats in av CAN via CRD finner man att utvecklingen och prisnivåerna är i stort sett desamma för båda mätningarna.

Avslutande kommentarer

I kombination med beslagsuppgifter kan prisinformationen vara en användbar indikator för att följa narkotikatillgången. Att priserna halverats 1988–2004 samtidigt som beslagen dubblats eller flerdubblats pekar på att en tillgänglighetsökning har inträffat under perioden, i synnerhet som denna utveckling inträffat samtidigt som konsumtionen också har ökat – såväl experimentellt som tungt missbruk uppvisar tydliga uppgångar (CAN 2004). De sänkta priserna är alltså inte en reaktion från marknaden för att upprätthålla ett vikande intresse hos konsumenterna.

Det är inte alldeles okomplicerat att avgöra exakt hur tillgänglighetsökningarna påverkar konsumtionen. Det är inte heller avsikten att i denna text försöka väga betydelsen av utbudet och efterfrågan mot varandra eller utreda återkopplingarna mellan dessa två storheter. Prisminskningarna i sig kan säkert ha flera tänkbara konsekvenser för konsumtionen i stort liksom för olika konsumentgrupper, men torde ha allra störst betydelse för storkonsumenterna.

Antalet tunga missbrukare uppskattas ha ökat med runt 50% under samma period som priserna halverats. Den sammantagna effekten av detta för missbrukarnas narkotikautgifter kan vara att den samlade summan som spenderas på narkotika idag är ungefär lika stor som för 17 år sedan, förutsatt att konsumtionsmängden för genomsnittsnarkomanen inte genomgått någon större förändring.

Avslutningsvis bör det framhållas att prisfallet tycks ha avstannat i Sverige under 2000-talet och de senaste åren är priserna mer eller mindre oförändrade. I sammanhanget kan det vara värt att notera att ökningen av den experimentella användningen bland yngre ungdomar avstannat i Sverige och vänts i nedgångar de allra senaste åren.

På europeisk nivå har samma inbromsning skett för heroin- och kokainpriser och 2003 års siffror indikerar till och med en liten tendens till prisuppgång i Europa. Samtidigt är det värt att notera att det finns en skillnad gentemot Europa, med högre priser i Sverige, vilket tyder på att det kan finnas utrymme för ytterligare sänkta priser på den svenska narkotikamarknaden.

Referenser

Andersson B, Olsson B och Olsson O (1987). *Regional rapportering av missbruksutvecklingen*. PM-serie nr 1. Stockholm: Centralförbundet för alkohol- och narkotikaupplysning.

Bretteville-Jensen, A-L (2002). *Understanding the demand for illicit drugs. AN empirical approach based on self-reported data*. Department of Economics, University of Bergen.

Byqvist S (2005). *CANs rapporteringssystem om droger (CRD) – Tendenser under hösten 2004*. Rapportserie nr 83. Stockholm: Centralförbundet för alkohol- och narkotikaupplysning.

CAN (2004). *Drogutvecklingen i Sverige – Rapport 2004*. Rapportserie nr 82. Stockholm: Centralförbundet för alkohol- och narkotikaupplysning.

Caulkins J och Reuter P (1998). *What price data tell us about drug markets*. *Journal of drug issues*, Volume 28, Number 3, Summer 1998. 593–612.

ECNN (2003). *Situationen på narkotikaområdet i Europeiska unionen och Norge. Årsrapport 2003*. Luxemburg: Byrån för Europeiska unionens officiella publikationer.

Guttormsson U (2004). *Narkotikaprisutvecklingen i Sverige 1988–2003*. Rapportserie nr 80. Stockholm: Centralförbundet för alkohol- och narkotikaupplysning.

Kleiman, M (1992). *Against excess: drug policy for results*. New York: Basic Books.

ODCCP (2000). *World Drug Report 2000*. Oxford: Oxford University Press.

UNODC (2003). *Global Illicit Drug Trends 2003*. Office On Drugs and Crime. New York: United Nations.

UNODC (2004). *World Drug Report 2004*. United Nations Office On Drugs and Crime.

Tabellbilaga

Tabell 1. Amfetaminprisutvecklingen i ursprungliga priser, KPI-justerade priser samt antalet inkomna enkäter och antalet amfetaminprissvar. Gatupriser inrapporterade av Sveriges länspolismyndigheter – kronor per gram. 1988–2004.

	Inkomna enkäter	Antal svar	Pris-intervall	Ursprungl. priser		KPI-just. priser	
				Medel	Median	Medel	Median
1988	21	13	250–525	413	400	653	632
1989	42	33	200–1000	444	400	659	594
1990	40	31	250–800	419	400	563	537
1991	35	32	100–700	402	400	494	492
1992	39	33	160–600	366	350	440	420
1993	41	34	155–550	373	362	428	416
1994	36	22	100–550	314	300	353	337
1995	39	27	180–500	305	300	334	329
1996	35	26	100–500	294	275	321	300
1997	30	24	135–450	309	300	335	326
1998	35	23	190–375	283	300	307	326
1999	32	21	175–500	297	260	321	281
2000	21	21	100–450	266	250	285	268
2001	42	41	100–500	265	250	277	261
2002	39	37	100–500	268	250	274	256
2003	42	41	150–500	271	250	272	251
2004	42	41	150–500	267	250	267	250

Tabell 2. Amfetaminprisutvecklingen i KPI-justerade medianpriser samt antalet inkomna enkäter och amfetaminprissvar inrapporterade av polisen i storstadslä-
nen. Gatupriser – kronor per gram. 1988–2004.

	Skåne			Västra Götaland			Stockholm		
	Ink. enk.	Antal svar	Median	Ink. enk.	Antal svar	Median	Ink. enk.	Antal svar	Median
1988	3	1	395	2	2	593	6	4	514
1989	6	5	520	5	4	557	10	8	445
1990	4	4	554	4	4	470	11	8	419
1991	3	3	430	4	3	492	8	7	369
1992	6	4	406	4	4	481	9	8	315
1993	6	3	402	4	4	459	10	7	344
1994	6	5	337	4	3	449	6	4	337
1995	6	5	219	4	4	287	10	7	274
1996	6	5	245	5	5	273	7	4	273
1997	4	4	230	4	4	271	5	2	298
1998	5	4	272	2	2	313	7	4	272
1999	6	5	216	4	2	270	0	0	–
2000	5	5	214	5	5	268	10	10	161
2001	8	8	157	6	6	261	11	11	157
2002	5	5	154	6	6	256	9	9	205
2003	8	8	201	6	6	276	8	8	201
2004	8	8	175	6	6	250	10	10	200

Tabell 3. Haschprisutvecklingen i ursprungliga priser, KPI-justerade priser samt antalet inkomna enkäter och antalet haschprissvar. Gatupriser inrapporterade av Sveriges länspolismyndigheter – kronor per gram. 1988–2004.

	Inkomna enkäter	Antal svar	Pris-intervall	Ursprungl. priser		KPI-just. priser	
				Medel	Median	Medel	Median
1988	21	13	30–125	91	100	144	158
1989	42	33	50–100	84	85	125	126
1990	40	34	55–110	86	88	116	118
1991	35	33	45–110	84	85	103	104
1992	39	36	50–100	83	85	100	102
1993	41	35	60–175	89	90	102	103
1994	36	30	50–150	86	80	97	90
1995	39	29	60–150	88	90	96	99
1996	35	28	50–125	87	85	95	93
1997	30	21	50–150	86	80	93	87
1998	35	22	55–100	86	90	93	98
1999	32	23	60–150	95	90	103	97
2000	21	21	60–100	85	80	91	86
2001	42	39	60–100	84	80	88	84
2002	39	37	65–100	83	80	85	82
2003	42	41	65–100	84	80	84	80
2004	42	41	65–100	83	80	83	80

Tabell 4. Haschprisutvecklingen i KPI-justerade medianpriser samt antalet inkomna enkäter och haschprissvar inrapporterade av polisen i storstadslänen. Gatupriser – kronor per gram. 1988–2004.

	Skåne			Västra Götaland			Stockholm		
	Ink. enk.	Antal svar	Median	Ink. enk.	Antal svar	Median	Ink. enk.	Antal svar	Median
1988	3	1	158	2	2	155	6	3	158
1989	6	5	111	5	4	134	10	8	148
1990	4	4	94	4	4	121	11	9	134
1991	3	3	92	4	3	111	8	8	101
1992	6	6	74	4	4	102	9	7	120
1993	6	6	94	4	4	94	10	8	115
1994	6	5	84	4	4	79	6	5	112
1995	6	5	77	4	4	79	10	9	110
1996	6	5	65	5	5	82	7	5	109
1997	4	4	67	4	4	89	5	2	87
1998	5	4	85	2	2	103	7	4	109
1999	6	5	92	4	2	103	0	0	–
2000	5	5	75	5	5	107	10	10	86
2001	8	6	63	6	6	94	11	11	73
2002	5	5	61	6	6	82	9	9	102
2003	8	8	62	6	6	100	8	7	100
2004	8	8	70	6	6	90	10	9	100

Tabell 5. Marijuanaprisutvecklingen i ursprungliga priser, KPI-justerade priser samt antalet inkomna enkäter och antalet marijuanaprisvar. Gatupriser inrapporterade av Sveriges länspolismyndigheter – kronor per gram. 1988–2004.

	Inkomna enkäter	Antal svar	Pris-intervall	Ursprungl. priser		KPI-just. priser	
				Medel	Median	Medel	Median
1988	21	2	90–100	95	95	150	150
1989	42	5	40–100	62	50	92	74
1990	40	5	50–100	77	85	103	114
1991	35	5	45–80	63	65	77	80
1992	39	6	40–80	53	45	64	54
1993	41	2	40–100	70	70	80	80
1994	36	4	40–50	46	48	52	54
1995	39	8	50–100	81	85	89	93
1996	35	8	50–100	79	80	86	87
1997	30	4	80–100	91	92	99	100
1998	35	6	75–100	96	100	104	109
1999	32	7	60–100	86	85	93	92
2000	21	10	30–120	70	68	75	73
2001	42	26	30–100	69	70	72	73
2002	39	24	30–100	65	70	67	72
2003	42	30	30–150	76	70	76	70
2004	42	32	30–150	77	72	77	72

Tabell 6. Kokainprisutvecklingen i ursprungliga priser, KPI-justerade priser samt antalet inkomna enkäter och antalet kokainprissvar. Gatupriser inrapporterade av Sveriges länspolismyndigheter – kronor per gram. 1988–2004.

	Inkomna enkäter	Antal svar	Pris-intervall	Ursprungl. priser		KPI-just. priser	
				Medel	Median	Medel	Median
1988	21	5	250–1250	820	800	1 296	1 264
1989	42	10	500–2000	1 010	900	1 499	1 336
1990	40	11	600–1500	1 114	1 200	1 497	1 612
1991	35	7	900–1500	1 143	1 000	1 405	1 229
1992	39	11	800–1150	959	1 000	1 152	1 201
1993	41	15	500–1500	983	1 000	1 129	1 148
1994	36	9	800–1200	961	1 000	1 080	1 124
1995	39	13	700–1500	973	1 000	1 066	1 096
1996	35	11	250–1500	995	1 000	1 085	1 091
1997	30	6	900–1500	1 133	1 100	1 229	1 194
1998	35	8	700–1500	1 000	950	1 086	1 032
1999	32	4	1000–1250	1 112	1 100	1 203	1 190
2000	21	10	600–1000	860	900	921	964
2001	42	22	700–1200	914	1 000	955	1 045
2002	39	23	700–1200	870	800	890	819
2003	42	26	600–1100	842	800	845	803
2004	42	26	600–1000	842	800	842	800

Tabell 7. Prisutvecklingen för vitt heroin^{a)} i ursprungliga priser, KPI-justerade priser samt antalet inkomna enkäter och antalet prissvar för vitt heroin. Gatupriser inrapporterade av Sveriges länspolismyndigheter – kronor per gram. 1993–2004.

	Inkomna enkäter	Antal svar	Pris-intervall	Ursprungl. priser		KPI-just. priser	
				Medel	Median	Medel	Median
1993	41	22	1000–3000	2 059	2 375	2 364	2 727
1994	36	14	700–5000	2 289	2 500	2 572	2 809
1995	39	13	1200–4500	2 398	2 250	2 628	2 465
1996	35	13	500–2500	1 605	1 750	1 750	1 909
1997	30	6	800–2500	1 667	1 600	1 809	1 736
1998	35	8	500–3000	1 788	1 875	1 942	2 037
1999	32	1	1750	1 750	1 750	1 893	1 893
2000	21	6	1500–3500	2 267	2 250	2 428	2 410
2001	42	10	1100–2500	1 910	2 000	1 997	2 091
2002	39	17	1000–3500	1 953	1 600	1 999	1 638
2003	42	19	800–3000	1 974	2 000	1 982	2 008
2004	42	19	800–3000	1 847	2 000	1 847	2 000

a) T o m 1997 efterfrågades "vanligt heroin".

Tabell 8. Prisutvecklingen för brunt heroin^{a)} i ursprungliga priser, KPI-justerade priser samt antalet inkomna enkäter och antalet prissvar för brunt heroin. Gatupriser inrapporterade av Sveriges länspolismyndigheter – kronor per gram. 1988–2004.

	Inkomna enkäter	Antal svar	Prisintervall	Ursprungl. priser		KPI-just. priser	
				Medel	Median	Medel	Median
1988	21	9	900–2500	1 689	1 700	2 669	2 686
1989	42	17	1000–2800	1 981	2 000	2 940	2 969
1990	40	20	1000–3000	2 010	2 000	2 701	2 687
1991	..	..	..	..	..	..	..
1992	..	..	..	..	..	..	..
1993	41	19	900–2500	1 653	1 500	1 988	1 722
1994	36	14	800–4500	2 032	1 750	2 283	1 966
1995	39	17	800–4500	1 997	2 000	2 188	2 192
1996	35	17	350–3750	1 420	1 350	1 549	1 472
1997	30	12	300–4800	1 720	1 250	1 866	1 356
1998	35	14	550–4000	1 521	1 375	1 652	1 494
1999	32	6	1000–2500	1 708	1 825	1 848	1 974
2000	21	13	300–3000	1 331	1 000	1 425	1 071
2001	42	28	800–3000	1 314	1 000	1 374	1 045
2002	39	28	600–3500	1 473	1 000	1 508	1 023
2003	42	26	600–2500	1 310	1 100	1 315	1 104
2004	42	25	600–2500	1 290	1 000	1 290	1 000

a) T o m 1990 efterfrågades "heroin" och 1993–1997 efterfrågades "rökheroin".

Tabell 9. Prisutvecklingen för ecstasy, LSD, GHB och kat i ursprungliga priser, KPI-justerade priser samt antalet inkomna enkäter och antalet prissvar för respektive drog. Gatupriser inrapporterade av Sveriges länspolismyndigheter. 2000–2004.

	Inkomna enkäter	Antal svar	Prisintervall	Ursprungl. priser		KPI-just. priser	
				Medel	Median	Medel	Median
Ecstasy (kr per tablett)							
2000	21	19	80–250	159	150	170	161
2001	42	40	80–200	144	150	151	157
2002	39	36	100–200	137	150	140	154
2003	42	41	60–200	130	125	131	125
2004	42	40	60–200	122	122	122	122
LSD (kr per tripp)							
2000	21	9	50–200	103	80	110	86
2001	42	15	50–130	87	100	91	105
2002	39	16	50–150	96	100	98	102
2003	42	14	50–100	80	90	80	90
2004	42	10	50–100	82	90	82	90
GHB (kr per kapsyl – 2 cl)							
2000	21	13	20–50	36	35	39	37
2001	42	18	25–50	34	30	36	31
2002	39	16	20–100	39	28	40	29
2003	42	14	20–100	39	30	39	30
2004	42	16	20–100	40	30	40	30
Kat (kr per knippa)							
2000	21	4	200–325	269	275	288	295
2001	42	7	200–300	243	250	254	261
2002	39	6	250–450	333	300	341	307
2003	42	5	250–400	300	300	301	301
2004	42	5	250–300	270	250	270	250

Tabell 10. Cannabisbeslag av tull och polis i kilo (rullande treårsmedelvärden), antalet cannabisbeslag, haschmedianpriser (gatupriser – kronor per gram) samt indexeringar av beslag och priser. Index 1988 = 100. 1988–2004.

	Kilo	Kilo, 3-årsmedel	Antal	Median- priser	Kilo, index	Antal, index	Priser, index
1988	423	297	4 406	158	100	100	100
1989	470	498	4 896	126	102	111	80
1990	601	570	5 321	118	116	121	75
1991	639	539	5 328	104	110	121	66
1992	376	526	4 964	102	107	113	65
1993	563	466	3 948	103	95	90	65
1994	457	516	3 838	90	105	87	57
1995	527	424	3 852	99	86	87	62
1996	287	492	3 557	93	100	81	59
1997	660	481	4 545	87	98	103	55
1998	496	783	5 061	98	160	115	62
1999	1 191	976	5 989	97	199	136	62
2000	1 241	1 057	6 050	86	216	137	54
2001	739	932	6 935	84	190	157	53
2002	817	845	7 397	82	172	168	52
2003	980	899	8 247	80	183	187	51
2004	.	.	.	80	.	.	51

Tabell 11. Amfetaminbeslag av tull och polis i kilo (rullande treårsmedelvärden), antalet amfetaminbeslag, amfetaminmedianpriser (gatupriser – kronor per gram) samt indexeringar av beslag och priser. Index 1988 = 100. 1988–2004.

	Kilo	Kilo, 3-årsmedel	Antal	Median- priser	Kilo, index	Antal, index	Priser, index
1988	98	120	1 965	632	100	100	100
1989	104	103	2 572	594	86	131	94
1990	108	105	2 889	537	88	147	85
1991	104	111	2 851	492	93	145	78
1992	121	122	3 538	420	102	180	67
1993	142	158	4 288	416	132	218	66
1994	210	210	4 359	337	176	222	53
1995	279	205	4 386	329	172	223	52
1996	127	197	4 199	300	165	214	47
1997	186	149	4 639	326	125	236	52
1998	135	148	4 859	326	124	247	52
1999	124	122	5 073	281	102	258	45
2000	108	157	4 978	268	131	253	42
2001	240	233	5 837	261	194	297	41
2002	350	315	6 922	256	263	352	40
2003	354	352	6 972	251	294	355	40
2004	.	.	.	250	.	.	40

Tabell 12. Kokainbeslag av tull och polis i kilo (rullande treårsmedelvärden), antalet kokainbeslag, kokainmedianpriser (gatupriser – kronor per gram) samt indexeringar av beslag och priser. Index 1988 = 100. 1988–2004.

	Kilo	Kilo, 3-årsmedel	Antal	Median- priser	Kilo, index	Antal, index	Priser, index
1988	6	4	78	1 264	100	100	100
1989	5	7	101	1 336	160	129	106
1990	9	80	80	1 612	1 921	103	128
1991	226	99	84	1 229	2 373	108	97
1992	61	100	128	1 201	2 412	164	95
1993	14	34	117	1 148	830	150	91
1994	29	15	114	1 124	371	146	89
1995	4	17	64	1 096	405	82	87
1996	18	19	107	1 091	446	137	86
1997	34	23	116	1 194	565	149	94
1998	19	157	172	1 032	3 793	221	82
1999	420	163	346	1 190	3 922	444	94
2000	50	170	405	964	4 086	519	76
2001	39	43	328	1 045	1 044	421	83
2002	41	41	440	819	979	564	65
2003	42	42	545	803	1 000	699	64
2004	.	.	.	800	.	.	63

Tabell 13. Heroinbeslag av tull och polis i kilo (rullande treårsmedelvärden), antalet heroinbeslag, medianpriser brunt heroin^{a)} (gatupriser – kronor per gram) samt indexeringar av beslag och priser. Index 1988 = 100. 1988–2004.

	Kilo	Kilo, 3-årsmedel	Antal	Median- priser	Kilo, index	Antal, index	Priser, index
1988	9	8	294	2 686	100	100	100
1989	9	10	319	2 969	131	109	111
1990	12	10	445	2 687	138	151	100
1991	11	16	608		207	207	
1992	25	19	645		251	219	
1993	22	22	723	1 722	295	246	64
1994	21	25	663	1 966	323	226	73
1995	31	26	805	2 192	342	274	82
1996	26	23	780	1 472	300	265	55
1997	12	36	833	1 356	476	283	50
1998	71	49	1 285	1 494	641	437	56
1999	64	55	1 244	1 974	722	423	73
2000	30	42	1 264	1 071	552	430	40
2001	32	40	1 271	1 045	530	432	39
2002	59	35	1 052	1 023	456	358	38
2003	13	36	1 057	1 104	473	360	41
2004	.	.	.	1 000	.	.	37

a) T o m 1990 efterfrågades "heroin" och 1993–1997 efterfrågades "rökheroin".

Tabell 14. Gatuprisutvecklingen för kokain samt för brunt heroin i Sverige respektive heroin i Västeuropa ^{a)}. KPI-justerade medianvärden i Sverige. Index 1988 = 100. 1988–2004.

	Heroinpriser per gram				Kokainpriser per gram			
	Väst-europa (\$)	Index	Sverige (kr)	Index	Väst-europa (\$)	Index	Sverige (kr)	Index
1988	286	100	2 686	100	192	100	1 264	100
1989	234	82	2 969	111	160	83	1 336	106
1990	244	85	2 687	100	165	86	1 612	128
1991	202	71	..	..	155	81	1 229	97
1992	192	67	..	..	154	80	1 201	95
1993	136	48	1 722	64	132	69	1 148	91
1994	147	51	1 966	73	139	72	1 124	89
1995	144	50	2 192	82	143	74	1 096	87
1996	138	48	1 472	55	123	64	1 091	86
1997	107	37	1 356	50	106	55	1 194	94
1998	106	37	1 494	56	103	54	1 032	82
1999	96	34	1 974	73	97	51	1 190	94
2000	68	24	1 071	40	75	39	964	76
2001	61	21	1 045	39	77	40	1 045	83
2002	64	22	1 023	38	73	38	819	65
2003	69	24	1 104	41	84	44	803	64
2004	.	.	1 000	37	.	.	800	63

a) Västeuropas siffror är inflationsjusterade och populationsvägda medelvärden från Belgien, Danmark, Finland, Frankrike, Grekland, Irland, Island, Italien, Luxemburg, Nederländerna, Norge, Portugal, Schweiz, Spanien, Storbritannien, Sverige, Tyskland och Österrike.